

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Tit. XXIII. De Delictis Pverorvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

buc erurum prae nimio labore intumescens, sic appellata, quando nimirum acculator in iudicio in-
tipe variari, id est transverberari, hoc est, cum
reo accusato colludere, eisque partes adjuvare,
dissimulando forte suas probationes, vel alia ra-
tione officium deferendo, ut reus absolvacur, ac
iudicium publicum reddatur illusorium, cap. ult.
§. notandum. 1. quae 3.

1. Poena autem huius collusionis quae primò in-
uric infamiam, l. Si in D. De praevaricatorib. statui-
tur, quod acculator pro auctore iudicis puniatur,
l. 2. D. eod. uti & Advocatus, si privatim
praevaricetur, & ab utraque parte consistat, seu
tam reo quam actori opem ferat, l. Si patronum
Cod. De advocatis divers. iudicior. reus verò, quan-
vis absolutus fuerit, novo iterum iudicio accusa-

ri possit, d. l. Si patronum. & c. In tantum clamor h. e.
idque contra regulam communem, quae traditur
in cap. De criminib. sup. De accusat. Ut interim non
dicamus, quod iudex ex officio possit inchoatam
semel accusationem ad exitum deducere, quam-
vis acculator cum reo redierit in gratiam, c. 1. &
2. h. tit. Covarr. lib. 2. Variar. Resolut. c. 10. ubi late
explicat, quibus casibus etiam in iudicio semel
deductum possit iterum tractari.

Posterior verò species sive casus est, quando
duo Ecclesiastici super beneficio per collusionem
sibi inveniunt litem, ut ea ratione per auctoritatem
iudicis vel pensio constituantur, vel mortuo reo
beneficium in actorem transferatur, quod vi-
tium, quia nulli dolus prodesse potest, ita puni-
tur, ut uterque collusor & beneficio & etiam spe
illud unquam obtinendi privetur, d. c. 3. h. t.

IN TIT. XXIII. DE DELICTIS PVERORVM.

SUMMARI A.

1. Septem annis minores non peccant.
2. Nisi malitia suppleat aetatem.

Quod pueri seu infantes, id est, septem an-
nis minores, utpote rationis usu destituti,
non peccant, & proinde ob commissam non
puniantur, ut nec furiosi, definitum est in l. Infans
D. Ad L. Corn. de sicar. item in l. Divus Marcus D. De
officio Praef. i. Cod. De falsa moneta, & in cap. Referente
vers. Vnde quoniam hoc ius ne quidem poena Canoni-
ca, Clement. Si furiosus De homic. Tales enim quid-
quid videtur, censetur ignorare: & sicut utrum-
que excusat inopia rationis, sic furiosum peculia-
riter mentis exilium & fati infelicitas.

1. Unde haec decisio patitur exceptionem, si ma-
litia suppleat aetatem, id est, industria, nempe si

pueros contingat esse doli capaces, quod ex signis
& iudicis prudentia iudicis maturè colligere
debet. Nam, ut ait Pont. in cap. 1. h. tit. quamvis
illa aetas propter impotentiam à vitio carnis sit
aliena, multis tamen aliis delictis, velut menda-
cio, furto homicidio potest esse obnoxia. Ideo &
Jurisconsult. impuberem tunc demùm posse fur-
rum committere asserit, si doli sit capax, in l. Im-
puberem 23. D. De furt. Solus enim dolus seu dolosa
voluntas dat locum delicto & supplicio: quamvis
interim eo casu pueri & puberes doli capaces non
tam severè puniantur, d. cap. 1. h. tit. eoque minùs,
quod etiam puberes sed minores, juxta l. Auk-
lum §. in delictis D. De minorib. si delinquant, minùs
puniantur, ut nimirum servetur proportio inter
dolum & supplicium, prout dolus magis fuerit
intensus vel remissus.

IN TIT. XXIV. DE CLERICO VENATORE.

SUMMARI A.

1. Venatio Clericis cur sit interdicta.
2. Poena Clericis venatoribus qua & quando imponenda.

Prædicta vitia laicis & Clerico fuerunt com-
munia: nunc quod in laicis non perinde est
viciosum, Clerico interdicitur, ne canes & ac-
cipitres ad venandum alant. Quamvis enim ve-

natio actus sit indifferens, magnum tamen pieta-
tis est avocamentum, & nimis lubrica, quam ut
Clero conveniat, qui Senatam Ecclesiae repræ-
sentat. † Ac proinde si hac voluptate agitetur
sive Episcopus, sive inferior Ecclesiasticus, sal-
tem ad tempus ab omni officio suspenditur, cap. 1.
& 2. h. tit. si tamen sapius in hac voluptate de-
tentus fuerit, quasi Clericis hoc vitio verti non
debeat, si non solum necessitatis gratiâ, ut victum